

# Doedelzak

## Opdrachtenblad Schooltv-beeldbank

GROEP / KLAS .....

Naam: \_\_\_\_\_

- Ga naar [www.schooltv.ntr.nl](http://www.schooltv.ntr.nl)
- Ga naar de clip : Doedelzak

*Bekijk de clip en maak de volgende vragen. Gebruik de pauzeknop als je gaat schrijven.*

### 1. Algemene vragen over de doedelzak

A) Welke twee dingen vallen meteen op aan een doedelzak?

\_\_\_\_\_ en \_\_\_\_\_

B) Hoeveel pijpen heeft een doedelzak? \_\_\_\_\_

C) Hoe wordt het melodiepompje ook wel genoemd? \_\_\_\_\_

D) Aan de doedelzak zitten 3 bourdon-pijpen. Zoek op wat het woord *bourdon* betekent.

---

Hoe klinkt het bourdon-geluid van de doedelzak?

---

E) Wat zou er tijdens het spelen gebeuren, als in de mondpijp geen 'speciaal' afsluitklepje zou zitten?

---

---

## 2. De onderdelen van de doedelzak

Schrijf bij de doedelzak op de foto de nummers van deze onderdelen:



1. Mondpijpje
2. Luchtzak
3. Chanter
4. Tenor bourdonpijpen
5. Bas bourdonpijp

### 3. Het bespelen, en het geluid van de doedelzak

A) Waar begint de doedelzakspeler mee, als hij wil gaan spelen?

---

B) Wanneer je een blaasinstrument bespeelt als een trompet of dwarsfluit, dan kan je geen 'oneindig' lange toon spelen. Waarom kan dat niet?

---

---

Waarom kan dat op een doedelzak wel?

---

---

C) Om zacht te spelen moet je bij de meeste blaasinstrumenten minder krachtig met je mond lucht in het instrument blazen. Wat moet de doedelzakspeler doen om zachter te spelen?

---

#### 4. Het concert

A) Welke pijpen hoor je als eerste geluid geven?

---

B) Kijk goed naar de vingers van de doedelzakspeler. Streep steeds het foute woord door.

Deze vinger geeft steun aan de chanter: linker/rechter

Hoe meer gaatjes er dicht zijn, hoe hoger/lager de toon.

Als de linkerduim 'los' is, dan klinkt de toon hoger/lager.

C) De gaatjes van een blokfluit worden gedicht met de topjes van de vingers, of met de kussentjes daar net naast. De doedelzakspeler dekt (vooral met zijn rechterhand) de gaatjes op een andere manier af. Hoe?

---

## 5. Niet alleen Schotland kent de doedelzak... (Extra Opdracht)

De doedelzak in de clip (en op de foto) is een Schotse Highland doedelzak. In Schotland hoort dit muziekinstrument bij de cultuur. Daar wordt het dus vaker bespeeld dan bijvoorbeeld in Nederland. Maar Schotland is niet het enige land waar de doedelzak een echt volksinstrument is. Bovendien bestaan er naast de Schotse doedelzak zeker meer dan 100 andere soorten doedelzakken. Ze klinken lang niet allemaal hetzelfde en ze zien er ook vaak anders uit.

Zoek plaatjes van minstens twee andere soorten doedelzakken en plak ze op de achterkant van dit blad. Schrijf erbij uit welk land ze komen. Benoem (net als bij opdracht 2) de onderdelen.